

" כל חינוך הוא חינוך עצמי ואנחנו כמורים ומחנכים מהווים למעשה רק את הסביבה של הילד – המחנך – את – עצמו. עלינו לספק את הסביבה המתאימה, כדי שהילד יוכל לחנך את עצמו, על ידו, כפי שעליו לחנך את עצמו מתוך גורלו ויעודו הפנימיים."
רוזולף שטיינר

ברוכים הבאים לגני וולדורף של עמותת חץ וקשת בבית קשת.
במסמך זה תמצאו מידע שיעזור לכם להכיר את עבודתנו ולהתמצא בחיי הגן.

בסיס האמונה שלנו ועקרונות עבודתנו החינוכית

עבודתנו החינוכית נובעת מתוך האימפולס הרוחני של תפיסתו החינוכית – חברתית של רוזולף שטיינר ומהווה חלק מתפיסת עולם הוליסטית הנוגעת בכל תחומי החיים (חינוך, מדע, בריאות אומנות ורוח). תפיסה זו מתאימה עצמה לרוח התרבות, הזמן והמקום בו אנו חיים. שטיינר (1861-1925) מדען, פילוסוף ומחנך אוסטרי ייסד את בית –ספר וולדורף הראשון בגרמניה בשנת 1919. העשייה החינוכית, המתבססת על אימפולס רוחני זה מכוונת אל התפתחות הרמונית של הילד בגופו, נפשו ורוחו, כך שתיוולד בו היכולת וכוח הרצון לפגוש ולהתמודד עם האתגרים של ההווה והעתיד שבו הוא חי. כך יוכל לפעול כמבוגר חופשי בעולם. כמחנכים, מטרתנו היא להוות עבור הילד עמוד תווך התומך בהתפתחותו הפיסית והנפשית, כשהמעשה והדוגמא האישית מהווים מופת לכך, והם אלו שמעוררים את כוחות הרצון, השמחה והעשייה של הילד הצעיר. כמחנכים נדאג לסביבה פיסית הרמונית מאוזנת, נעימה ובטוחה אשר מאפשרת לילד להיות פנוי לשחק, להתנסות, לגדול להיות מבוגר חופשי ופעיל בעולם. בסביבה זו נביא את העבודה והיצירה מתוך הנאה ואהבה פנימית שתשרה על הילד שמחה, ותעורר את האהבה וכוחות הרצון שלו לעשייה. נזרע זרעי מוסר ומחשבה באמצעות מעשנו וכוונותינו ובאמצעות סיפורים ואגדות מתאימים לגיל. הילד בגן וולדורף לומד דרך משחק וחיקוי. הימים בגן מאורגנים בריתמוס קבוע המאפשר לילד להתנסות בפעילויות מגוונות וקבועות כמו ציור, צביעה בצבעי מים, עבודה בשעות דבורים, תאטרוןי בובות, סיפורים, שירים, דקלומים, טיולים חגים ועוד. הילדים משתתפים בעשייה השוטפת של הגן כמו אפיה, חיתוך, ניקיון, סדר ועבודות החצר.

הגן מעוצב ומתנהל כמו בית- עם משפחה גדולה. החומרים והמשחקים הם טבעיים כמו צדפים, אבני חן, בולי עץ, בדים צבעוניים, צמר כבשים, בובות בד פשוטות -עבודת יד ועוד. החומרים והמשחקים הפשוטים מאפשרים לילד לעבוד יותר בדמיונו ולפתח אותו מתוך פנימיותו. הצוות החינוכי רואה חשיבות רבה בשיתוף פעולה ועבודה משותפת עם ההורים בכל הקשור לילד. קשר רציף וגלוי מהווה גשר בין הבית לגן ותומך בהתפתחות ההרמונית של הילד. לכן הצטרפותכם לגן מהווה הסכמה ותמיכה במטרות ובמשימות שלנו. כמו כן מהווה הצטרפותכם הכרה בסמכותנו כמחנכים בכל הקשור לשאלות חינוכיות, תכני לימוד ואופן העברתם.

החזון

עמודי התווך של הגן הם הרצון והשאיפה לבנות מקום אשר ייתן מענה ותמיכה לתהליך ההתפתחות של הילד והמשפחה במהלך שבע השנים הראשונות. הגנים מקדמים בברכה ילדים בכל הגילאים מגיל הליכה ועד המעבר לבית הספר במסגרת גנים רב גילאים. גנים רב גילאים מאפשרים לילד ולמשפחתו להישאר באותה מסגרת ועם אותו צוות חינוכי במשך כמה שנים, מה שמאפשר תהליך התחנכותי עמוק ורציני. הילד עובר בשלוש שנים אלו דרך היותו הקטן ונושא העניים ועד להיותו בוגר בעל זכויות ואחריות המתאימה לגיל.

סדר יום וריתמוסים

הגנים הבוגרים פועלים ששה ימים בשבוע. א-ה בין השעות 1400-720, יום ו' במתכונת מיוחדת בין השעות 1245-720.

הגנים הצעירים פועלים חמישה ימים בשבוע בין השעות 13:30 -7:20. הילד הצעיר נישא על ידי ריתמוסים של החיים- ריתמוס של שאיפה ונשיפה, של יום, של שבוע, של עונות ושנים. ריתמוס הוא תהליך חזרה, חזרה בדרך דומה אך לא בהכרח זהה. בחיי הגן אנו עובדים עם ריתמוסים קבועים על מנת שהילדים יוכלו לחוות וללמוד את סדרי החיים בכלל ואת סדרי החיים בגן בפרט. ללמוד מתוך החוויה החוזרת על עצמה מדי יום ולא מתוך איסורים או הסברים של עשה ואל תעשה. כך מדי יום הילד נכנס לגן למשחק החופשי ועבודות הבוקר, סיזור הגן והתכנסות למעגל הבוקר, ארוחת הבוקר, יציאה לחצר ושוב התכנסות לסיום היום. החזרה היומיומית נותנת לילד ביטחון ושקט ומאפשרת לו לשמור על כוחות החיים שלו ולהיות פנוי למשחק ולעשייה – אין סיבה לדאגה, המבוגרים דואגים לכל. הריתמוסים היומיים, השבועיים

והשנתיים של הגן הם קבועים ובהם משולבים טקסים כמו חגים וימי הולדת, ברכת בוקר, ברכת אוכל, שיר פרידה ועוד, שגם הם חוזרים על עצמם ועוזרים מאוד ביצירת רגעים של יראת כבוד, פליאה ותודה.

הסיפורים, המעגלים והפעילויות בגן נבחרים בהתאם לעונות השנה ומתאימות לקבוצות הגיל. ימות השבוע מתאפיינים בפעילות מסוימת החוזרת על עצמה תמיד באותו יום במהלך כל השנה. כך יש יום אפייה, יום ציור, יום טיול ועוד.

ארוחות ומזון בגן

האוכל בגן מזין ובריא. התפריט כולל לחם טרי תוצרת בית, דייסות זגנים, גרנולה, ירקות ופירות טריים. בגנים הצעירים יוגשו שתי ארוחות ובגנים הבוגרים תוגש ארוחה אחת גדולה סביב השעה 11 ובנוסף תוגש ארוחת פירות קלה בסוף היום. ילדים שלא יספיקו לאכול ארוחת בוקר בביתם יתכבדו בפרוסה ותה **עד השעה 08:10** לאחר מכן יתפנו הגנות למשחק החופשי ולשאר סדר היום הקבוע בגן. במידה וילד יש אלרגיה או איסור על אכילת מאכלים מסוימים עליכם לידיע אותנו עם תחילת השנה ולדאוג להביא את הנדרש עבורו כתחליף.

ביגוד

חשוב שהבגדים שהילדים לובשים יהיו נוחים ומתאימים לעונה. בחורף נדאג לכמה שכבות מחממות, בטן מכוסה, גטקס, כובע ומעיל ליציאה החוצה. להליכה בגן נבקש נעלי בית נוחות ופשוטות המחזיקות את הרגל היטב. בתקופות מעבר נגרום גרביים במקום נעלי בית. בקיץ חולצות קצרות המכסות את הבטן, מכנסיים או חצאית-שמלה נוחה, כובע אישי ונוח, סנדלים או נעליים ולא קפקפים. יש לארגן תיק עם בגדי החלפה הכוללים את כל פרטי הלבוש המתאימים לעונה ולרענן את מה שבתוכו מדי פעם. הילדים יבואו לגן מסורקים ואסופי שיער(הבנות). נשמח אם תתנו את הדעת לפני רכישת בגדים לעניין הדמויות והמסרים המודפסים עליהם אם בכלל. זאת מתוך מחשבה שהילדים מאוד פתוחים לעולם, ללא מנגנוני הגנה, סינון ובקרה והכל חוזר עמוק לפנימיותם. אנא בדקו אילו מסרים הייתם רוצים שילדיכם יקבלו וימסור דרך הבגד שהוא וחבריו לובשים.

צעצועים וחפצים מהבית

בגן ימצאו הילדים משחקים וחומרים במגוון רחב התורמים לפיתוח והעשרת דמיונם ותומכים בהתפתחותם. לעיתים קרובות משחקים וחפצים הבאים מהבית מעכבים התפתחות של משחק חופשי ופעילות בגן וכמו כן מהווים מקום של קושי בהתחלקות ובשיתוף. לפיכך נבקש להימנע

מהבאת משחקים, צעצועים וחפצים מהבית. חפצים שבכל זאת לא היה ניתן להימנע מהבאתם "ינוחו" בתא או במקום מיוחד בגן עד לסוף היום.

מדיה והילד הצעיר

אמצעי מדיה כגון טלוויזיה, משחקי וידאו, מחשב וסרטים תופסים מקום נכבד בחיינו. הקהל המושפע ביותר מאמצעים אלו הם הילדים הצעירים חסרי ההגנה. דמויות, קולות ומחוות של גיבורי מסך הם כר נרחב וקל לחיקוי ובעל השפעה חזקה על הילד הצעיר. ילדים אשר מבלים זמן רב מול המסך מבטאים השפעה זו דרך המשחק, הדיבור והמחוות שלהם. השפעה זו יכולה להתבטא באלימות פיזית או מילולית, ובקשיים של הקשבה וריכוז וכן קושי ביצירת עולם פנימי עשיר ורחב. עבור ילדים אלו זמן של סיפור ומעגל בגן יכול להיות זמן קשה במקום זמן של חלום ופליאה. עוד סממנים יכולים להיות פאסיביות, חוסר יכולת להשתתף בפעילות ריתמית, חוסר רצון וחולשה של כוחות החיים. הפגיעה הגדולה ביותר היא בדמיונו הפנימי של הילד והרי הדמיון הוא אחד הכלים החשובים ביותר ללמידה והתפתחות. עשייה משותפת בבית ובגינה, טיולים משותפים ובילוי אקטיבי משותף הוא תחליף מצוין לצפייה פאסיבית. נשמח לשתף אתכם ברעיונות ועצות.

ביקורים ומעורבות הורים

צוותי החינוך שמחים לקשר של ההורים עם הנעשה בגן. ימי הולדת, אירועים מיוחדים וימי טיול הם הזדמנות טובה ל"הצצה" בחיי הגן. ביקורים אחרים של ההורים בגן יעשו בתאום ושיחה עם אנשי הצוות בגן.

במידה ויש צורך או עניין לשתף את הצוות בדבר מה הנוגע לילד או בנושאים אחרים אנא עשו זאת לאחר שעות הגן בטלפון או קביעת שיחה. זמן ההגעה בבוקר הוא זמן חשוב לצוות להיות פנוי לקבלת הילדים וכל שיח לוקח את הפניות. כך גם בשעת הצהריים. כל שיחה מעל ראשו של הילד לוקחת ממנו את תשומת הלב הראויה לו בשעה זו. כמובן שאם יש משהו חשוב שעלינו לדעת בבוקר לגבי הילד חשוב לידיע אותנו בקצרה או בטלפון.

חשוב להביא את הילדים לא יאוחר מהשעה 8:30. הבוקר הוא הזמן בו נוצרות האינטראקציות
ונבנה הבסיס של היום וזהו זמן רב ערך, המשפיע על היום כולו.

מוכנות לכיתה א

בית הספר וולדורף יקבל אל שורותיו ילדים שהיו בני שש עד אפריל של אותה שנה ועברו תהליך
התחנכותי של 3 שנים לפחות בגן וולדורף. כל כניסה אחרת תישקל ותתאפשר בהתאם
לשיקולים פדגוגיים עלי די הצוות החינוכי ועל בסיס מקום פנוי. ילדים אשר יש לגביהם שאלה של
מוכנות יעברו תהליך של התבוננות מעמיקה של הצוות החינוכי, המלווה הפדגוגית, פסיכולוג הגן
ואיש קשר חינוכי מטעם בית הספר.

חולי ומחלות

ילד חולה או עם חום לא יבוא לגן לטובתו ולטובת חבריו.

במידה ויתפתח חולי או חום בגן נודיע על כך להורים והם יהיו אחראים לאספו בהקדם.
במקרה של מחלות זיהומיות ומדבקות – דלקות עיניים, פצעים, פטריות שלשולים וכד, החזרה לגן
תהיה רק לאחר שחלפה על פי חוות דעת רופא סכנת ההידבקות.
במקרה של פציעה נגיש לילד עזרה ראשונה ובמידת הצורך נודיע להורים. במקרה של פציעה
חמורה נודיע במקביל לשרות מגן דוד ולהורים.
במידה והילד צריך ליטול תרופות בגלל בעיה ספציפית, יש למסור לצוות הנחיית מדויקות לגבי
הנדרש.
כינים- בשנים האחרונות הפכה הכינמת לפגע רע. אנו מבקשות מכם להיות ערים מאוד לנושא
זה ולפעול כל הזמן למיגור התופעה. חשוב להזכיר שלא התכשירים הם הפיתרון אלא
ההתגייסות והמאמץ של כולם יחדיו.

אספות הורים ופגישות הורים

במהלך השנה יתקיימו מספר ערבי הורים. חלקם יהיו מוקדשים להווי הגן, חלקם יהיו מוקדשים
לנושאים לימודיים. קיום ערבים משותפים אלו תומך את העבודה החינוכית שלנו עם הילדים.
ההשתתפות בערבים אלו היא חלק בלתי נפרד מהנשיאה המשותפת שלנו את הילדים.
פגישות אישיות עם הורים יערכו במהלך השנה בתיאום עם צוות הגן וגם הן מהוות חלק חשוב
בנשיאה המשותפת של הילד.

קייטנות

בגנים שלנו נערכות קייטנות עבור חצי מחופשות משרד החינוך (חנוכה, פסח) ובחודש יולי. הקייטנות מופעלות עם אחד מאנשי צוות הקבועים ונוספים לו אנשי צוות נוספים. בתחילת כל שנה ניתן לוח החופשות והקייטנות המלא.

צהרון

בגנים שלנו נערך צהרון אליו מגיעים גם ילדים מהגן הצעיר והבוגר, הצהרון מתקיים באווירה ביתית אשר תומכת את שעות הצהריים עבור הילדים עם מתן ארוחה חמה מבושלת ולינה עבור הילדים הצעירים. התשלום והרישום לצהרון הינם תוספת לרישום הגנים.

חגים

החגים אותם אנו חוגגים בגן הם שיאים הנטוויים בריתמוס השנתי. החגים הם הזדמנות להעמיק את החוויה וההבנה של העונה בה הם נחגגים. החג עצמו מהווה שיא לתקופה של הכנה והתכוננות בגן – קישוט הגן, אפיית מאפים, שירים, ברכות ומשחקים מיוחדים. סיפורי טבע וסיפורים מיוחדים עוזרים בהעברת האיכות והמשמעות העמוקה של העונה והחג בצורה תמונתית. בהתכוונות הפנימית שלנו כגננים אנו מנסים להבין את מהויות החג והעונה ואיכויות אלו מובעות בעשייה ובהכנות של לפני ובחג עצמו באמצעות השירים, הדקלומים, הסיפורים, הריחות והטעמים התורמים להעשרת עולמו של הילד.

ימי הולדת

שאיפתנו היא לחגוג את יום ההולדת ביום החג עצמו או קרוב ככל האפשר ליום והמשפחה מוזמנת לקחת חלק בחגיגה על פי הנהוג בכל גן. בחגיגת יום ההולדת אנו מספרים לילד את סיפור התגשמותו באופן המתאים לגילו ומנסים ליצור עבורו מרחב של יראת כבוד והשתאות לרגע חשוב זה בכיוגרפיה שלו ושל משפחתו. חשובה לנו נוכחות שני ההורים וההתכוונות המיוחדת שלהם עבור הילד. החגיגה היא שקטה וצנועה והילד במרכז. יחד עם זאת צריך לקחת

בחשבון שעבור חלק מהילדים גם זה יכול להיות יותר מדי ולהיות קשובים למתרחש. לגבי אורחים נוספים מהמשפחה יהיה תיאום עם הצוות.

אוריתמיה

אוריתמיה היא שפת תנועה שפותחה בהשראת משנתו של ר. שטיינר המשלבת תנועה, דיבור, צליל ומוסיקה. זוהי פעילות הקיימת בגנים הבוגרים ומועברת על ידי אוריתמיסטית שהוכשרה לכך ותהיה כמו כל פעילות אחרת בגן ביום ובשעה קבועה.

ימי הסתגלות

כדי לאפשר הסתגלות נוחה והדרגתית של הילד לגן, הגן יהיה פתוח בימים הראשונים מדי שנה למספר שעות בלבד ובאופן הדרגתי יתארכו שעות הפעילות. בשלב חשוב זה של תחילת השנה נוכחותכם חשובה ורצויה.

תרפיות

בשל הצורך ההולך וגובר בעבודה תרפויטית כעבודה משלימה לעבודתנו החינוכית – פדגוגית, נידע אתכם בהתאם לצורך ואף נמליץ באיזה כוון כדאי לפעול. עבודה תומכת מתחום האנטרופוסופיה היא המסאג' הריתמי ואוריתמיה מרפאה. כמו כן יכולה להיות גם עבודה תומכת במפגש עם רופא הפועל מתוך תפיסה זו. הגנים מלווים על ידי פסיכולוג מטעם המועצה והמגייע להתבוננות ויעוץ על פי הצורך.

שתהא העבודה המשותפת טובה, פורייה ותומכת,

בברכה, צוות ניהול הגנים.